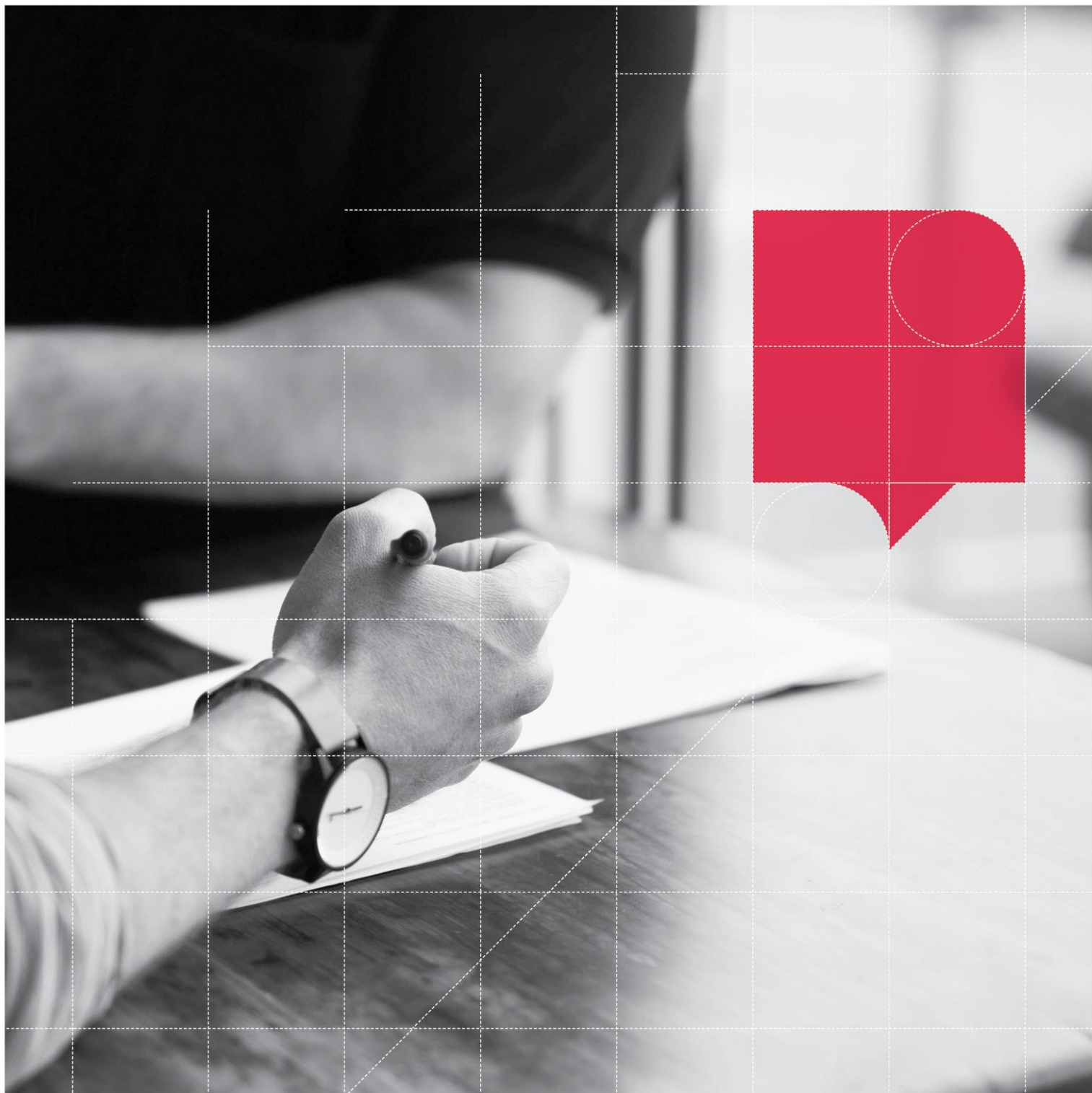

Regelrådets uttalelse

Om: Høyring - fisket etter sei for kystfartøy - utnytting av kvote

Ansvarlig: Nærings- og fiskeridepartementet

Regelrådets konklusjon: **Forslaget er ikke tilstrekkelig utredet**

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:	Vår ref.:	Dato:	Vår saksbehandler:
18/1896	18/00088-1	25.05.2018	Magnus Mühlbradt

Uttalelse

Om: Høyring - fisket etter sei for kystfartøy - utnytting av kvote

Konklusjon: Forslaget er ikke tilstrekkelig utredet

Om uttalelser fra Regelrådet

Regelrådet gransker utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter, som påvirker næringslivet. Regelrådets rolle er å ta stilling til om konsekvensutredningene tilfredsstillende de kravene som utredningsinstruksen stiller, og om konsekvensene for næringslivet har blitt tilstrekkelig kartlagt. Regelrådet kan vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Innhold

1. Samlet vurdering
2. Beskrivelse av forslaget og dets formål
3. Departementets vurdering av konsekvensene for næringslivet
4. Hvorfor Regelrådet prioriterer å uttale seg i denne høringen
5. Regelrådets vurdering av om utredningen oppfyller kravene i utredningsinstruksen
 - 5.1 Er minimumskravene til innhold i beslutningsgrunnlag oppfylt jf. utredningsinstruksen 2-1?
 - 5.2 Er utredningens omfang og grundighet tilpasset tiltakets virkninger jf. utredningsinstruksen 2-2?
6. Særskilt vurdering av hensyn til små virksomheter
7. Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen
Sandra Riise
leder av Regelrådet

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

REGELRÅDET,
Kartverksveien 21, 3511 Hønefoss
ORG.NR.: 916195613
TELEFON: 32 11 84 00
E-POST: post@regelradet.no
www.regelradet.no

1. Samlet vurdering

Regelrådet vurderer at forslagene er ikke tilstrekkelig utredet.

Regelrådet mener at departementet burde utrede konsekvensene for berørt næringsliv mer grundig.

Konkrete punkter som burde utredes er følgende:

- Om endring av gjeldende praksis vil føre til endret konkurransesituasjon mellom fartøygrupper,
- Hva konsekvensene av en fortsettelse av dagens praksis med to kvoter vil innebære for aktører som i dag opererer med én kvote, og
- Om gjeldende praksis har hatt negative konsekvenser for fartøy med bare én kvote.

2. Beskrivelse av forslaget og dets formål

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt på høring to alternative forslag for utnytting av seikvoter for kystfartøy som har to deltakerretter som omfatter fisket etter sei nord for 62 grad nord, henholdsvis med seinot og andre konvensjonelle redskaper.

De to alternativene er:

- De aktuelle kystfartøyene kan fiske to grunnkvoter med sei. Dette innebærer at tidligere akseptert praksis kan føres videre, men at relevant forskrift må endres.
- De aktuelle kystfartøyene kan bare fiske én grunnkvote med sei. Dette innebærer en reversering av tidligere akseptert praksis, men at relevant forskrift kan føres videre uendret.

Bakgrunnen for tiltaket er at fisket etter sei siden 2015 ikke har vært fritt, slik at spørsmålet om hvorvidt fartøy kan fiske en eller to seikvoter igjen har blitt aktuelt. Etter forskriften skulle de aktuelle fartøyene bare kunne fiske én seikvote, men forvaltningen har likevel akseptert det som en foreløpig ordning at disse fartøyene kan fiske begge seikvotene mens det venter på en nærmere vurdering.

3. Departementets vurdering av konsekvensene for næringslivet

De som er berørte av reguleringen er fartøy som har to ulike deltakerretter som gir rett til å fiske sei nord for 62 grader nord. Departementet henviser til Fiskeridirektoratet som skriver at 90 notfartøy har adgang til å fiske sei i lukket gruppe. De skriver videre at fartøy som for eksempel har hatt en seinotkvote på 1300 tonn og en kvote med konvensjonelle redskap på oppunder 700 tonn, ville samlet kunne fiske 2000 tonn sei istedenfor 1300, og at førstehåndsverdien av et fartøys fangst da vil ha økt fra omtrent 13 millioner kroner til omtrent 20 millioner kroner.

4. Hvorfor Regelrådet prioriterer å uttale seg i denne høringen

Justeringer og endringer i kvoter kan ha store konsekvenser for næringslivsaktører i fiskenæringen, både i tilknytning til konkurransesituasjonen og næringsgrunnlaget til det enkelte fartøy. Regelrådet vurderer at selv når departementet ber om innspill til valg av alternativ, må høringsinstansene motta et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for å vurdere alternativene.

5. Regelrådets vurdering av om utredningen oppfyller kravene i utredningsinstruksen

5.1 Er minimumskravene til innhold i beslutningsgrunnlag oppfylt jf. utredningsinstruksen 2-1?

Departementet oppgir at tiltaket skal adressere den foreløpige praksisen med at visse fartøy kan fiske flere seikvoter, og henviser til at utviklingen i seifiske tilsier at det trengs en endelig avgjørelse i håndteringen av situasjon gjennom forskrift. Departementet viser ikke til negative erfaringer med dagens praksis som tilsier at videre omregulering i sektoren er nødvendig.

Regelrådet mener også at det fremstår som uklart hvorvidt gjeldende praksis er konkurransevridende for enkelte næringsaktører, og hvorvidt endring i forskrift ville virket korrigerende og forbedre næringsgrunnlaget for aktører som i dag opererer med bare én kvote.

I tråd med problemstillingen har departementet identifisert to alternative tiltak; fortsettelse av eksisterende forskrift som innebærer forbud mot fiske av mer enn én kvote, eller endring av forskrift som innebærer en videreføring av gjeldende praksis med utnytting av to kvoter. I lys av departementets ønske om å forbedre samsvaret mellom forskrift og praksis, vurderer Regelrådet at departementet har tilstrekkelig beskrevet relevante tiltak. Departementet har likevel ikke vurdert hvorvidt dagens praksis gir negative konsekvenser for de som i dag har bare én kvote, som tilsier at inngrep er nødvendig. Ved valg av alternativ 2, er det heller ikke vurdert om det er aktuelt å endre størrelsen på kvotene for å kompensere for mindre tilgang til fiske.

Regelrådets vurdering er at de positive og negative konsekvensene av forslaget er utilstrekkelig utredet. Departementet burde ha beskrevet eventuelle konkurransevridninger som følge av en eventuell forskriftsendring som åpner for to kvoter.

Departementet fremhever at det prinsipielt skal være én grunnkvote per fiskeri, for at rettferdighet og stabilitet skal sikres. Derfor mener Regelrådet at departementet burde diskutere eventuelle konkurransevridninger i lys av om gjeldende praksis skaper urettferdige ulemper for aktører med bare én kvote.

5.2 Er utredningens omfang og grundighet tilpasset tiltakets virkninger jf. utredningsinstruksen 2-2?

Utredningsinstruksens punkt 2-2 sier at: «Utredningen skal være så omfattende og grundig som nødvendig. Denne vurderingen baseres på om tiltaket reiser viktige prinsipielle spørsmål, hvor vesentlige tiltakets virkninger forventes å bli og den tiden som står til rådighet.»

Utredningsinstruksen gir tre aktuelle analysenivåer; minimumskrav, forenklet analyse og samfunnsøkonomisk analyse. I Regelrådets vurdering oppfyller ikke departementets utredning minimumskravene i Utredningsinstruksen.

Svakhetene er mangelfull beskrivelse av problemet som tiltaket skal løse, samt manglende vurdering av de positive og negative virkningene ovenfor aktører som i dag opererer med én kvote.

6. Særskilt vurdering av hensyn til små virksomheter

Regelrådet kan ikke se at hensynet til små næringsaktører er særskilt beskrevet. Regelrådet vurderer at departementet burde utrede og/eller beskrive forventet utvikling i konkurranseforhold som følge av de foreslåtte alternativene, og at en utredning av forholdet mellom store- og små aktører hører naturlig til en slik utredning.

7. Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Etter Regelrådets vurdering virker det rimelig at departementet tydeliggjør regelverket, slik at det er samsvar mellom forskrift og praksis.

I departementets høringsnotat kommer det tydelig frem at et forbud mot å ha mer enn én kvote vil føre til betydelige negative konsekvenser for aktører som i dag opererer med to kvoter. Rettferdighet og stabilitet i fordelingen av kvotegrunnlaget er likevel viktig, hvis regelverket skal oppleves som legitimt for flere grupper i næringen.

Etter Regelrådets vurdering må departementet gi en tydeligere vurdering av om gjeldende praksis forverrer vilkårene for fartøy med allerede bare én kvote, og hvorvidt gjeldende praksis skaper urettferdige fordeler som en håndheving av gjeldende forskrift vil kunne korrigere. Regelrådet mener at dette er et viktig område å utrede, for å kunne vise til at en eventuell håndheving av eksisterende forskrift ville ha samlede nyttevirknninger vurdert opp mot tiltakets samlede kostnadsvirknninger.